

Claus Münchow Formandsberetning 2005 - 2016

Ved SASO's generalforsamling lørdag den 5. marts 2005 gik den siddende formand af, og den næste blev som det første skridt efter et halvt år i orkestret valgt ind i bestyrelsen. Den tidligere bestyrelse fungerede indtil det konstituerende bestyrelsesmøde d. 13. april 2005 hvor SASO så fik mig som ny formand. Uden at have levet med orkestrets traditioner og fri af de bånd, som kunne følge deraf, kastede jeg mig ud i arbejdet.

Ifølge vedtægterne

§ 2 Orkestrets formål er

- a) at give amatørmusikere fra Syd- og Sønderjylland samt Sydslesvig mulighed for at spille musik for stort symfoniorkester, primært ved at vedligeholde et fuldt besat amatørsymfoniorkester i landsdelen og samtidigt
- b) tilbyde denne mulighed for elever fra MGK og de kommunale musikskoler

SASO skal være et fuldtalligt symfoniorkester og bredt favnende ved at overskride både nationale grænser og aldersgrænser. Det opfyldes ind imellem i perioder, og så er SASO et vidunderligt orkester. Med kun kortvarige, lykkelige perioder var den største alvorlige udfordring i min formandstid at opretholde et fuldtalligt symfoniorkester.

Allerede inden formandsskiftet var der en gennemgående drøftelse af, i hvor høj grad vi måtte nedtone ambitionsniveauet med et reduceret orkester, og samtidigt ramte et generationsskifte blandt orkestrets musikere det allerede tyndt besatte orkester. Flere medlemmer fra vores sydlige naboland forlod os til fordel for det bedre - og nærmere beliggende - Hochschulorchester i Flensborg. Det ramte os især på strygerbesætningen, hvilket var slemt, fordi der i forvejen generelt er for få strygere. Vi kæmpede stålsat på at vedligeholde et fuldt besat amatørsymfoniorkester. Vi eksperimenterede bl. a. med nye procedurer, som kunne sikre, at spildtid for den enkelte musiker blev minimal. (Amatører siver væk, når de spiller tid, og det ikke er sjovt).

Det dobbelt grænseoverskridende i § 2 peger på, hvor vi kan sætte ind for at rekruttere musikere, hvilket vi også gør, men også nye jagtmarker er i perioden blevet afprøvet: Vi producerede hverveplakater på dansk og engelsk til opsætning på SDU. Det gav intet. Senere også hverveplakater på arabisk til opsætning på opsamlingscentre for flygtninge. Herigennem fik vi tre gode violinister, som desværre ikke er blevet faste medlemmer.

I de to foregående formandsperioder var orkestrets udvikling i høj grad styret af den fungerende dirigent, som ifølge vedtægterne havde det afgørende ord i alle kunstnerisk relaterede sager. Og det var gået godt!

Vi stod over for at skulle fortsætte således med den tidligere dirigent eller finde en permanent afløser eller ændre i vedtægterne så vi kunne prøve os frem blandt de til rådighed stående dirigenter for begrænsede perioder. Vi valgte det sidste. Vi fortsatte med Karsten Dalsgaard Madsen som dirigent i hele 2005 og i foråret 2006. Sammen med Karsten deltog vi i et festligt gedemarked som prøveindvielse af koncertsalen Alsion d. 25. november 2006. Selv optrådte vi med Kuhlaus Ouverture fra Elverhøj og spillede tre satser fra Les Lanciers til folkedansere.

Situationen var til eksperimenter, og sådan et serverede Christine Ostenfeld, idet hun foreslog os at bestille et værk hos en ung, begavet musiker, Simon Nielsen, som hun havde i Pianoforte, et big band på Aabenraa Statsskole. Big band er jo ikke lige vores genre, men Simon var leveringsdygtig ad hoc, og han komponerede et ungdomsværk: *Balladen om forelskelse* for symfoniorkester og Big Band, helt i sin egen stil. Det faldt i alles smag og fik sin uropførelse lørdag den 6. maj 2006 på Aabenraa Gymnasium & HF. Her opførte vi også klassiske værker med Simon som dirigent, hvilket han magtede meget fint. Vores nye komposition blev gentaget fredag den 10. november 2006 under Focusjazz i Sønderjyllandshallen sammen med Gershwins Rhapsody in Blue med Mark Glynn som solist og Søren Rønsbo som dirigent. SASO prøvede i disse svære år virkelig at udvide kontaktkredsen samtidigt med at vi fik nye musikalske erfaringer.

I maj 2006 spillede SASO for sidste gang et stort, klassisk værk, Brahms 2. symfoni, med Søren Rønsbo som dirigent, og det lykkedes kun, fordi vi havde held med en invitation til nogle amatører fra Århus. De troppede op! Det kunne vi selvfølgelig ikke basere orkestret på fremover, men så faldt der en appelsin i vores turban: I efteråret 2006 fik vi kontakt med Junior Ferreira, en meget søgt violinlærer på Sønderborg Musikskole. I første omgang var han hyret som forstærkning i den permanente mangel på violiner, men han var parat til at tage sine unge elever med til SASO under den kloge betingelse, at de skulle kunne klare udfordringerne. Det opfyldte vi med glæde, og så leverede han varen. To fordele landede i kurven: Vi fik mange unge strygere, og vi fik sikkerhed for, at vi ikke overbelastede vores egne.

Hidtil havde vi kastet os over de store værker som Sønderjyllands Symfoniorkester spiller meget bedre, f. eks. Brahms 2. symfoni, men det var slut nu. Til gengæld foreslog Junior nye værker i en spændende kategori, som vi hidtil havde overset, mere farverige og underholdende.

I en kortere periode deltog cellolærer Otto Andersen med nogle af sine elever. Dermed gik vi ind i en enestående periode med et stort strygerkorps og en stor andel af unge piger helt fra 11 år og en tilsvarende stor gruppe mænd og kvinder i en alder fra 60-80 år - og karakteristisk for tiden mindre end en håndfuld derimellem. At opleve dette orkester som en velfungerende musikalsk og social enhed var en berigende oplevelse, som vi må tilskrive musikens magi.

Fællesskabet i musikken oplevede undertegnede også, da det efter 5 år som formand gik op for mig, at der i SASO var en meget stor andel fra det tyske mindretal i Danmark, men stadig meget få, om nogen, musikere bosat syd for grænsen.

I foråret 2012 manglede vi en janitshar. Området fra Århus i nord og Svendborg i øst blev støvsuget uden held. Tilfældigt fik vi så nys om Holger Schreibers Schlagzeugschule Classic Percussion i Flensburg. Her fik vi ikke bare en meget dygtig, ung paukist. Vi fik et helt batteri af unge janitsharer og slagstøjsskolens instrumentarium frit - og leveret! Og vi fik aktive musikere fra Sydslesvig, så dermed opfyldte vi også § 2. Holger Schreiber opfatter SASO som symfonisk skoleorkester for sine elever.

Sammen med slagstøjsskolen lavede vi en nytårskoncert den 07. februar 2016 i Idrætshallen i Flensburg. Det var en propagandakonzert for slagstøjsskolen, for SASO og for dansk-tysk samarbejde. Til det samarbejde digtede Holger den smukkeste lovprisning af amatør sjælen – som også er den ultimative gave for en profi. Digtet kan læses her til højre.

WAS IST IM GRUND EIN AMATEUR?

Et ord, vi sikkert har hørt før -
HEISST DAS, DER IST NICHT RICHTIG FLOTT?
Mon en, der ikke spiller godt?
ES IST EIN MITTELMASS AN WORT-
Som "anden liga" er i sport -
SPIELT MAN DIE GEIGE FURCHTBAR SCHNELL,
så er man straks professionel-
UND WENN'S MAL HAPERT, MIT MALHEUR-
Så er man straks en amatør.

JEDOCH DES WORTES TIEFER SINN

den er i grunden meget fin -
DENN IM LATEIN, DER AMATEUR
er en, der elsker, hvad han gør-
IST ES DANN ALLER DINGE MASS
at man skal spille "upper class"?
MAN MUSS ES LIEBEN, UND VIELMEHR-
fordi man ikke kan la` vær -
UND NUR MIT GLÜCK, VERSTAND UND CÆUR
da bliver en profi .... AMATØR

Holger Schreiber

Den 1. januar 2007 trådte kommunalreformen i kraft. Her skulle de få store kommuner pludseligt servicere et stort område uden for deres centrale byer. Med vores nye, farverige repertoire kom vi dem til hjælp og opsøgte spillesteder, hvor det professionelle orkester ikke kommer. Vi opnåede et meget fint, vedvarende samarbejde med Ballum Multihus, Tingleff Nachschule, Simmersted og flere koncerter på Rinkenæs efterskole. Dertil enkeltstående koncerter i Eckernförde, Agerskov Ungdomsskole, Nørherredhus, Gråsten Skole, Rødding Højskole, A. P. Møllerskolen, men også Deutsches Gymnasium i Aabenraa, Slesvigske Musikhus i Haderslev, Musikhuset og Alsion i Sønderborg. En tilsvarende mangfoldighed oplevede vi på dirigentpodiet: Simon Nielsen, Søren Rønsbo, Benjamin Christensen, Lars Birkelund Olsen, René Bjerregaard Nielsen, Jacob Elmedahl Johansen, Ole Wierød, Susanne Heigold og Bettina van Buren.

Musikskolerne holder årligt en samlet strygerdag som går på tur mellem Sønderborg, Aabenraa, Haderslev og Tønder. Vi har to gange deltaget i strygerstævnet i Aabenraa. Eleverne er delt i tre grupper; de dygtigste har øvet på noget, de kan spille sammen med SASO. Og det gør vi så med stor glæde. Jeg har oplevet en af de mange aldrende SASO musikere udtrykke: *Hvor er det dejligt at se de små sidde og ville være med og gøre sig umage.*

Jo, det er dejligt at mærke, at det vi elsker, stadig kan have en chance i fremtiden. Desværre har det ikke umiddelbart givet nye musikere til SASO.

I 2013 fyldte SASO 50 år. Og det blev naturligvis fejret med en jubilæumskoncert i Alsion den 9. november 2013. I en klasse for sig var denne koncert det ypperste, SASO har præsteret musikalsk, den morsomste og mest mangfoldige koncert jeg har oplevet – og den voldsomste organisatoriske belastning. Som følge heraf forløb den del heller ikke uden alvorlige fejlgreb. Men selve koncertdagen var totalt vellykket. Hertil hjalp i høj grad, at vi havde arvet en kapital fra det nedlagte SMS (jf. foregående formands beretning). Vi kunne flotte os og bl. a. bestille et værk, som kunne afbalancere åbningsværket, *I østen stiger solen op* fra Gades Elverskud, altså en aftensang for kor og orkester. Komponisten var Flemming Neergård Pedersen og tekstforfatter Tim Hansen. Hermed opstod SASOs koncertkor – som lejlighedskor.

Tidligere SASO musikere, som var blevet noget ved musikken, var inviteret, og de var velkomne til at spille med. Det var altså et ret forstærket SASO, der optrådte. Blandt dem var der tre dirigenter, der også blev inddraget, således at der med vores geniale konferencier-dirigent i alt optrådte fire dirigenter ved jubilæumskoncerten.

Og se så! når vi sætter alle sejl til, så kan vi nu lave en koncert som præsenterer:

- 2 meget unge solister
- 2 professionelle solister
- Et fuldbesat symfoniorkester - og kor
- Alt fra let barokmusik og yndig musik af Schubert over stor romantisk musik til filmmusik og vild sabeldans og endelig Last Promsmusik og -stemning med syngende publikum
- To festindslag, et meget muntert og et højtideligt
- En Stehgeiger
- En uropførelse af et værk for kor og orkester
- Og fire dirigenter på samme koncert!

Det er da godt gået. Men vi er jo også amatører.

En fremragende videooptagelse af koncerten blev foretaget af Adrian Spencer. Den kan ses her:

<http://saso.dk/Jubi/>

Så tilbage til Alvoren. I formandsberetningen fra 2016 kan man læse:

”Den mest betydningsfulde og alvorlige situation i SASO er udtørringen af kræfter i bestyrelsen. På nuværende tidspunkt er vi fire, heraf to nødtvunget trådt ind fra suppleantpositionen - og ingen suppleanter. Den 09. februar 2016 blev det udmeldt: SASO kan ikke fortsætte, hvis ikke vi kan vende tilbage til de rammer, vedtægterne foreskriver. Hvis ikke vi kan det på den kommende generalforsamling, så er der ingen bestyrelse.”

Dermed er der intet SASO... og så vil jeg arbejde på en afslutningskoncert, inden jeg næste gang er på valg. Som sagt: Jeg vil ikke være med til at sygne hen. Men jeg vil meget gerne væltes!

Det var det der skulle til. Jeg blev væltet, og med sang på læben

"Der kommer altid en sporvogn og en pige til..."

overlader jeg hermed pladsen til den næste formand – når den tid kommer.